

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-18081/2012-ERU

V Jihlavě dne 2. ledna 2013

Číslo jednací: 18081-4/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správních řízeních spojených usnesením ze dne 5. prosince 2012 č. j. 18081-1/2012-ERU do společného řízení vedeného pod sp. zn. KO-18081/2012-ERU, zahájených dne 25. října 2012 a 23. listopadu 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,

- prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu,
- prováděl dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při trhání asfaltu strojním mechanismem došlo k sesunu materiálu ze lžíce bagru na středotlakou

plynovodní přípojku PE d 32 a k jejímu následnému poškození, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu,

dopustil správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 15112.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 151121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 25. října 2012, resp. dne 23. listopadu 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající, [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterých se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona

- prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu,
- prováděl dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při trhání asfaltu strojním mechanismem došlo k sesunu materiálu ze lžice bagru na středotlakou plynovodní přípojku PE d 32 a k jejímu následnému poškození, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontrol, zahájených dne 3. září 2012 a 21. září 2012, podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontroly byly provedeny na základě pověření Úřadu [REDAKCE] ze dne 17. srpna 2012 a [REDAKCE] ze dne 18. září 2012, vydaných ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. V rámci kontrol byla provedena dne 3. září 2012 a 21. září 2012 místní šetření a byly z nich pořizeny záznamy [REDAKCE]. Při provedených šetřeních byly účastníkem řízení Úřadu předány podklady, které kontrolní orgán požadoval při zahájení kontrol.

II. Kontrolní zjištění

II.1. Kontrolní zjištění vyplývající z kontrolního protokolu [REDAKCE]

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 32 minut) dle provozních dat zaznamenaných v Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 16. března 2012. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Při kontrole bylo dále zjištěno, že předmětné plynárenské

zařízení bylo poškozeno na úseku trasy B-3, kdy účastník řízení chtěl zemní práce urychlit a použil kolový bagr, který následně narušil středotlakou přípojku.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu.

Zjištěné skutečnosti o důsledcích počinání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [redacted] ze dne 16. března 2012 (potvrzený Protokolem o úniku plynu z plynárenského zařízení [redacted] ze dne 16. března 2012).

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Kopřivnice – místní část Lubina (MÚ Kopřivnice, odbor životního prostředí, [redacted] ze dne 7. listopadu 2008), a to ve shodě ověřeného záměru investora Města Kopřivnice, IČ: 002980077, se sídlem Štefánikova 1163, 742 21 Kopřivnice. Platnost pravomocného stavebního povolení byla Městským úřadem Kopřivnice, odbor životního prostředí, prodloužena. Rozhodnutím o prodloužení platnosti stavebního povolení [redacted] ze dne 8. listopadu 2010. Hlavním dodavatelem stavby byl [redacted], který uzavřel s účastníkem řízení Smlouvu o dílo na dodávku stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice – Lubina“ ze dne 1. listopadu 2011, ve které se účastník řízení zavázal k provedení části předmětu díla.

Současně bylo doloženo, že vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím investora stavby ve stavebním řízení zastoupeném společností KONEKO, spol. s r.o., IČ: 00577758, se sídlem Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory požadováno a následně správcem plynárenského zařízení vydáno dne 15. srpna 2007 s platností jednoho roku od data vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla prokazatelně známa účastníkovi řízení z protokolárně předaného obvodu staveniště (Zápis o předání a převzetí ze dne 8. března 2012), protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a příslušné projektové dokumentace. O vytyčení plynárenského zařízení, které bylo v terénu provedeno barvou, požádal [redacted] (Protokol o vytyčení ze dne 8. března 2012).

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu [redacted] a jsou uvedeny také v Protokolu [redacted] o výsledku kontroly ze dne 21. září 2012, se kterým byl účastník řízení téhož dne prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

II.2. Kontrolní zjištění vyplývající z kontrolního protokolu [redacted]

Při kontrole bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 106 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 5 minut). V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Při kontrole bylo dále zjištěno, že předmětné plynárenské zařízení bylo poškozeno při trhání asfaltu, kdy již byla přípojka odkryta, přičemž došlo k sesunu materiálu ze lžice bagru na plynárenské zařízení a následně k jeho narušení.

Vzniklé poškození středotlakého plynárenského zařízení bylo okamžitě nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který následně zajistil jeho fyzickou opravu.

Zjištěné skutečnosti o důsledcích počínání účastníka řízení v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy jsou zaznamenány v Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [redacted] ze dne 22. srpna 2012. Uvedené skutečnosti byly potvrzeny účastníkem řízení v Záznamu o místním šetření ze dne 21. září 2012.

Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem ke zřízení vodního díla na vymezených pozemcích katastrálního území Kopřivnice – místní část Lubina (MÚ Kopřivnice, odbor životního prostředí, [redacted] ze dne 7. listopadu 2008), a to ve shodě ověřeného záměru investora Města Kopřivnice, IČ: 002980077, se sídlem Štefánikova 1163, 742 21 Kopřivnice. Platnost pravomocného stavebního povolení byla Městským úřadem Kopřivnice, odbor životního prostředí, prodloužena Rozhodnutím o prodloužení platnosti stavebního povolení [redacted] ze dne 8. listopadu 2010. Hlavním dodavatelem stavby byl [redacted], který uzavřel s účastníkem řízení Smlouvu o dílo na dodávku stavby

„Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice – Lubina“ ze dne 1. listopadu 2011, ve které se účastník řízení zavázal k provedení části předmětu díla.

Současně bylo doloženo, že vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím investora stavby ve stavebním řízení zastoupeném společností KONEKO, spol. s r.o., IČ: 00577758, se sídlem Výstavní 2224/8, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory požadováno a následně správcem plynárenského zařízení vydáno dne 15. srpna 2007 s platností jednoho roku od data vydání.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla prokazatelně známa účastníkovi řízení z protokolárně předaného obvodu staveniště (Zápis o předání a převzetí ze dne 14. června 2012), protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a příslušné projektové dokumentace. O vytyčení plynárenského zařízení, které bylo v terénu provedeno barvou, požádal [REDAKCE] (Protokol o vytyčení ze dne 8. března 2012 s platností 2 měsíců, kdy aktuálnější protokol účastník řízení nepředložil).

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu [REDAKCE] a jsou uvedeny také v Protokolu [REDAKCE] o výsledku kontroly ze dne 24. října 2012, se kterým byl účastník řízení dne 25. října 2012 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení se k protokolům o výsledku kontroly nikterak nevyjádřil, ani nevznesl námítky k průběhu kontrol či jejich závěrům.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedených kontrolách, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správních řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámeními o zahájení správního řízení [REDAKCE] a [REDAKCE] dne 25. října 2012 a 23. listopadu 2012 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení, ani nenavrhnul žádné další důkazy.

Úřad převzal dne 22. října 2012 do správního spisu [REDAKCE] kontrolní spis [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu [REDAKCE]. Dále Úřad převzal dne 3. prosince 2012 do správního spisu

██████████ kontrolní spis ██████████, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu ██████████.

Dne 6. listopadu 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ██████████, které účastník řízení obdržel dne 8. listopadu 2012. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Správní orgán zaslal rovněž dne 6. listopadu 2012 účastníkovi řízení usnesení, kterým mu stanovil lhůtu 10 dnů k předložení kopie výkazu zisku a ztrát za minulé a aktuální účetní období nebo jiný obdobný doklad, kterým by doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno 8. listopadu 2012.

Požadované doklady došly Úřadu 12. listopadu 2012 spolu s vyjádřením účastníka řízení, který tvrdí, že realizace stavby „Odkanalizování obce Kopřivnice – Lubina“ byla velice náročná z pohledu členitosti terénu, husté zástavby obce a krátkosti termínu dokončení. Nehoda s překopnutím plynové přípojky podle něj byla nahodilá, neúmyslná a během 2 minut byl přívod plynu přiškrčen, takže nedocházelo k úniku plynu, který by ohrozil zdraví a bezpečnost občanů. Dále účastník řízení pokračuje, že odstavení plynu pro rodinný domek trvalo asi 1,5 hodiny a oprava plynové přípojky a únik plynu byl společností RWE plně uhrazen. Účastník řízení rovněž popisuje, že v průběhu stavebních prací na této zakázce docházelo pravidelně ze strany investora i vedení stavby ke kontrolám bezpečnosti práce, přičemž závady nebo porušení nebyly na jeho pracovišti nikdy zjištěny. Na závěr vyjádření účastník řízení doufá, že při posuzování této nehody budou zohledněny i jeho námítky.

Dne 5. prosince 2012 vydal Úřad Usnesení, kterým spojil správní řízení vedená s účastníkem řízení ██████████ a ██████████ do společného řízení vedeného pod sp. zn. KO-18081/2012-ERU. Tuto skutečnost Úřad oznámil účastníkovi řízení oznámením o vedení společného řízení ze dne 5. prosince 2012, č. j. 18081-2/2012, které bylo účastníkovi řízení doručeno 19. prosince 2012 vložním do schránky.

Dne 5. prosince 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení další oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 18081-3/2012-ERU, které účastník řízení obdržel dne 19. prosince 2012. Tohoto práva již nevyužil.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení vyjádřil k podkladům řízení, a nenavrhl provedení dalších důkazů, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

V obou případech, kdy došlo k poškození středotlakých plynovodních přípojek PE d 32 účastníkem řízení, šlo o realizaci totožné stavby, a to „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“. Stavebně technická činnost byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného speciálním stavebním úřadem, Městským úřadem Kopřivnice, odbor životního prostředí, Štefánikova 1163/12, 742 21 Kopřivnice dne 7. listopadu 2008 [REDAKCE]

[REDAKCE]. Na základě rozhodnutí [REDAKCE] ze dne 8. listopadu 2010 došlo k prodloužení platnosti stavebního povolení do 30. listopadu 2012. Investorem stavby bylo Město Kopřivnice, IČ: 002980077, se sídlem Štefánikova 1163, 742 21 Kopřivnice. Hlavním dodavatelem stavby byl [REDAKCE], který uzavřel s účastníkem řízení Smlouvu o dílo na dodávku stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice – Lubina“ ze dne 1. listopadu 2011, ve které se účastník řízení zavázal k provedení části předmětu díla.

Účastník řízení prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací výše uvedené stavby, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32. V důsledku tohoto narušení došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ s délkou trvání úniku po dobu 32 minut a k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Plynárenské zařízení bylo poškozeno na úseku trasy B-3, kdy účastník řízení chtěl zemní práce urychlit a použil kolový bagr, který následně narušil středotlakou přípojku.

Účastník řízení prováděl také dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací výše uvedené stavby, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32. V důsledku tohoto narušení došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 106 m³ s délkou trvání úniku po dobu 5 minut a k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Samotné poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno při trhání asfaltu, kdy již byla přípojka odkryta, ale došlo k sesunu materiálu ze lžice bagru na plynárenské zařízení a následně tak došlo k jeho narušení.

Vzniklá poškození středotlakých plynárenských zařízení byla okamžitě nahlášena místně příslušnému správci těchto zařízení, tj. RWE Distribuční služby, s.r.o., IČ: 27935311, se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02 Brno, který z každého místa aktivního zásahu pořídil podrobnou fotodokumentaci o rozsahu poškození a následně zajistil jeho fyzickou opravu.

Vyjádrění o existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu

plynárenských zařízení bylo prostřednictvím investora stavby požadováno a následně správcem plynárenského zařízení vydáno dne 15. srpna 2007 s platností jednoho roku od data vydání.

Vlastní existence plynárenských zařízení byla prokazatelně známa účastníkovi řízení z protokolárně předaného obvodu staveniště (Zápisy o předání a převzetí ze dne 8. března 2012 a ze dne 14. června 2012), protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a příslušné projektové dokumentace. O vytyčení plynárenských zařízení, které bylo v terénu provedeno barvou, požádal hlavní dodavatel stavby.

VI. Právní hodnocení

VI.1. Vymezení definičních znaků skutkové podstaty správního deliktu

Správního deliktu se ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního

rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu.

Z výkladu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dále též vyplývá, že trestat lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

Správní orgán se při posuzování správních deliktů účastníka řízení zabýval tím, zda to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil předmětného protiprávního jednání, dále též skutkovým průběhem tohoto jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona) a též otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

VI.2. Právní posouzení ve věci porušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 dne 15. března 2012 u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina

Tím, že účastník řízení prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 32 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště, protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a příslušné projektové dokumentace. Účastník řízení tedy nepochybně přesně věděl, kde se ochranné pásmo nachází a musel si tak být vědom, že se při provádění prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynárenského zařízení. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prostřednictvím strojní mechanizace prováděl zemní výkopové práce tak, že došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32.

Při provádění výkopových prací v ochranném pásmu účastník řízení využil strojní mechanizaci. Použití strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma přitom nelze v žádném případě chápat jako bdělý postup účastníka řízení ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ s délkou trvání úniku plynu po dobu 32 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

K námitce účastníka řízení, že realizace stavby „Odkanalizování obce Kopřivnice – Lubina“ byla velice náročná z pohledu členitosti terénu, husté zástavby obce a krátkosti termínu dokončení, kdy nehoda s překopnutím plynové přípojky byla podle něj nahodilá, neúmyslná a během 2 minut byl přívod plynu přiškrcen, takže nedocházelo k úniku plynu, který by ohrozil zdraví a bezpečnost občanů a že odstavení plynu pro rodinný domek trvalo asi 1,5 hodiny a oprava plynové přípojky a únik plynu byl společností RWE plně uhrazen, správní orgán dodává, že se jedná o skutečnosti, ke kterým bude přihlédnuto při stanovení výše pokuty v rámci správního uvážení správního orgánu, nikoliv však o skutečnosti, které by znamenaly liberaci z objektivní odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu. K naplnění skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona postačí, dojde-li prováděním činnosti v ochranném pásmu k ohrožení plynárenského zařízení, jeho bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu, k čemuž v tomto případě došlo.

Účastník řízení rovněž popisuje, že v průběhu stavebních prací na této zakázce docházelo pravidelně ze strany investora i vedení stavby ke kontrolám bezpečnosti práce, přičemž závady nebo porušení nebyly na jeho pracovišti nikdy zjištěny. K tomu Úřad konstatuje, že se jedná o povinnosti stanovené zákonem, které se musí dodržovat, a rovněž se nejedná o okolnosti, které by znamenaly zánik trestnosti za správní delikt.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území

Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VI.3. Právní posouzení ve věci porušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32 dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina

Tím, že účastník řízení prováděl dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větrkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, postupoval tedy v rozporu s díkčí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 106 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 5 minut), v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi.

Správní orgán v rámci řízení prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení prokazatelně známa z protokolárně předaného obvodu staveniště, protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu a příslušné projektové dokumentace. Účastník řízení tedy nepochybně přesně věděl, kde se ochranné pásmo nachází a musel si tak být vědom, že se při provádění prací nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynárenského zařízení. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že práce prováděl v prostoru ochranného pásma.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prostřednictvím strojní

mechanizace prováděl zemní výkopové práce tak, že došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32.

Při provádění zemních prací v ochranném pásmu účastník řízení využil strojní mechanizaci. Použití strojní mechanizace v prostoru ochranného pásma přitom nelze v žádném případě chápat jako bdělý postup účastníka řízení ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 106 m³ s délkou trvání úniku plynu po dobu 5 minut, v jehož důsledku došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi. Svým jednáním tak účastník ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 22. srpna 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 485, katastrální území Větkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“, kdy při provádění těchto prací došlo k narušení středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

K námitkám účastníka řízení ohledně náročnosti realizace stavby „Odkanalizování obce Kopřivnice – Lubina“, nahodilosti nehody, uhrazení vzniklé škody a provádění pracovně-bezpečnostních kontrol, se již správní orgán vyjádřil dostatečně výše.

Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní úřad se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za některý z výše uvedených správních deliktů neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by účastník řízení prováděl zemní práce ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za předmětné správní delikty podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně odsouzen či potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel několika skutky opakovaně dopustil naplnění stejné skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se několika skutky dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat: zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční.

Lze lehce dovést, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona.

Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (per analogiam legis) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup per analogiam iuris). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé, že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle tohoto ustanovení se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný a pokud u sbíhajících se správních deliktů je stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

K použití zásady absorpční při správněprávním trestání za spáchání více správních deliktů projednaných ve společném řízení odkazuje ostatně také příslušná judikatura či odborná literatura.

Jako nejzávažnější z výše popsaných skutků správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení, kdy při provádění zemních prací prostřednictvím strojní mechanizace dne 15. března 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Kopřivnice u domu č. p. 389, katastrální území Větkovice u Lubiny, část obce Lubina, okres Nový Jičín zemní práce v přímé souvislosti s realizací stavby „Odkanalizování vybraných obcí a měst regionu Novojičínska – část Kopřivnice - Lubina“ došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 32, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ (s délkou trvání poruchového prostoje po dobu 32 minut) a přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi.

Tento správní delikt hodnotí správní orgán jako nejzávažnější jak kvůli následku správního deliktu, tak kvůli způsobu spáchání. Deliktním jednáním účastníka řízení, kterého se dopustil dne 15. března 2012, došlo k přerušení dodávky zemního plynu k jednomu konečnému zákazníkovi a k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³. Následek je tedy závažnější než v případě druhého deliktního jednání. Tuto úvahu správní orgán opírá především o účel a smysl zákazu provádění činnosti v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jak bylo řečeno již výše, úprava ochranných pásem je v energetickém zákoně řešena proto, aby nedocházelo k ohrožení spolehlivosti a bezpečnosti provozu plynárenských zařízení. Účelem dotčeného ustanovení je tak veřejný zájem na bezproblémovém fungování plynárenského zařízení tak, aby nedocházelo k ohrožení života, zdraví či majetku osob a k přerušování dodávek plynu konečným zákazníkům. Jelikož při spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona dne 15. března 2012 účastník řízení narušil plynárenské zařízení tak, že v konečném důsledku toto narušení znamenalo výpadek dodávky pro jednoho koncového zákazníka a k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ po dobu 32 minut, považuje správní orgán toto narušení za závažnější. Rovněž způsob spáchání u deliktního jednání, kterého se účastník řízení dopustil dne 15. března 2012, považuje správní orgán za závažnější, neboť účastník řízení použil strojní mechanizaci z důvodu urychlení zemních prací, ačkoliv věděl, že se v místě prací plynárenské zařízení nachází. Toto jednání považuje Úřad za závažnější než jednání, kdy již byla plynovodní přípojka odkryta, a neopatrným zacházením v její blízkosti prostřednictvím strojní mechanizace došlo k jejímu poškození.

Jedním ze znaků zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným

ve správním řízení zahájeném dne 25. října 2012, resp. 23. listopadu 2012 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození podzemního středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přítěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle (tedy například by místo strojní mechanizace prováděl zemní práce ručně), k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob jak naplnit toto ustanovení zákona sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty. Za polehčující okolnost považuje rovněž snahu účastníka řízení závadný stav napravit, kdy zaplatil výši škody v plném rozsahu.

Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což bylo v rozporu s vyjádřením správce plynárenského zařízení o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území

výstavby a vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Naopak za polehčující okolnost považoval správní orgán to, že došlo před zahájením stavebních prací k vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Nicméně ve vytyčeném území měl účastník řízení postupovat s takovou opatrností, aby k poškození daného plynárenského zařízení nedošlo.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku zemního plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytykáno, v rámci hodnocení nejzávažnějšího správního deliktu, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 32 a v důsledku tohoto poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 338 m³ a k odstavení jednoho odběratele. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu správního deliktu, který správní orgán hodnotí jako nejzávažnější. Při poškození výše uvedeného plynárenské zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 32 minut. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo z jeho strany bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že je mu vytykáno spáchání dvou správních deliktů v blízké časové souvislosti, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Z přiznání k dani z příjmů fyzických osob, které Úřad obdržel od účastníka řízení dne 12. listopadu 2012, vyplývá, že účastník dosáhl příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti za rok 2011 ve výši [REDAKCE] a jeho výdaje činily [REDAKCE], přičemž rozdíl mezi příjmy a výdaji byl ve výši [REDAKCE]. S ohledem na uvedené údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost

dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 15 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Eva Dlouhá, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly